

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ ṣaṭṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭṣaṣṭitamah sargaḥ ॥

kumbhakarṇabhayāt palāyamānānāṃ vānarāṇāmaṅgadēna
prōtsāhanamāvāhanaṃ ca kumbhakarṇēna kapīnāṃ saṃhāraḥ
punarvānarasainikānāṃ palāyanamaṅgadēna prabōdhya tēṣāṃ
punaḥ pratyāvartanaṃ ca

sa laṅghayitvā prākāraṃ
girikūṭōpamō mahān |
niryayau nagarāt tūrṇaṃ
kumbhakarṇō mahābalaḥ ॥ 6.66.1 ॥

nanāda ca mahānādaṃ
samudramabhinādayan |
vijayanniva nirghātān
vidhamanniva parvatān ॥ 6.66.2 ॥

tamavadhyaṃ maghavatā
yamēna varuṇēna vā |
prēkṣya bhīmākṣamāyāntaṃ
vānarā vipradudruvuḥ ॥ 6.66.3 ॥

tāmstu vipradrutān dṛṣṭvā
 rājaputrō'ṅgadō'bravīt |
 nalaṃ nīlaṃ gavākṣaṃ ca
 kumudaṃ ca mahābalaṃ || 6.66.4 ||

ātmanastāni vismṛtya
 vīryāṇyabhijanāni ca |
 kva gacchata bhayatrastāḥ
 prākṛtā harayō yathā || 6.66.5 ||

sādhu saumyā nivartadhvaṃ
 kiṃ prāṇān parirakṣatha |
 nālaṃ yuddhāya vai rakṣō
 mahatīyaṃ vibhīṣikā || 6.66.6 ||

mahatīmutthitāmēnāṃ
 rākṣasānāṃ vibhīṣikām |
 vikramād vidhamiṣyāmō
 nivartadhvaṃ plavaṅgamāḥ || 6.66.7 ||

kṛcchrēṇa tu samāśvasya
 saṅgamyā ca tatastataḥ |
 vṛkṣān gṛhītvā harayaḥ
 sampratasthū raṇājirē || 6.66.8 ||

tē nivartya tu saṃrabdhāḥ
 kumbhakarṇaṃ vanaukasaḥ |
 nijaghnuḥ paramakruddhāḥ
 samadā iva kuñjarāḥ || 6.66.9 ||

prāṃśubhīrgiriśṛṅgaiśca
 śīlābhiśca mahābalāḥ |
 pādapaiḥ puṣpitāgraiśca
 hanyamānō na kampatē || 6.66.10 ||

tasya gātrēṣu patitā
 bhidyantē bahavaḥ śīlāḥ |
 pādapāḥ puṣpitāgrāśca
 bhagnāḥ pēturmahītalē || 6.66.11 ||

sō'pi sainyāni saṅkruddhō
 vānarāṇāṃ mahaujasām |
 mamantha paramāyattō
 vanānyagnirivōtthitaḥ || 6.66.12 ||

lōhitārdāstu bahavaḥ
 śēratē vānararṣabhāḥ |
 nirastāḥ patitā bhūmau
 tāmrapuṣpā iva drumāḥ || 6.66.13 ||

laṅghayantaḥ pradhāvanto
 vānarā nāvalōkayan |
 kēcit samudrē patitāḥ
 kēcid gaganamāsthitaḥ || 6.66.14 ||

vadhyamānāstu tē vīrā
 rākṣasēna ca līlayā |
 sāgaram yēna tē tīrṇāḥ
 pathā tēnaiva dudruvuḥ || 6.66.15 ||

tē sthalāni tadā nimnaṃ
 vivarṇavadanā bhayāt |
 ṛkṣā vṛkṣān samārūdhāḥ
 kēcit parvatamāśritāḥ || 6.66.16 ||

mamajjurarṇavē kēcid
 guhāḥ kēcit samāśritāḥ |
 nipētuh kēcidaparē
 kēcinnaivāvatasthirē |
 kēcid bhūmau nipatitāḥ
 kēcit suptā mṛtā iva || 6.66.17 ||

tān samīkṣyāṅgadō bhagnān
 vānarānidamabravīt |
 avatiṣṭhata yudhyāmō
 nivartadhvaṃ plavaṅgamāḥ || 6.66.18 ||

bhagnānāṃ vō na paśyāmi
 parikramya mahīmimām |
 sthānaṃ sarvē nivartadhvaṃ
 kiṃ prāṇān parirakṣatha || 6.66.19 ||

nirāyudhānāṃ kramatā -
 masaṅgagatipauruṣāḥ |
 dārā hyupahasiṣyanti
 sa vai ghātaḥ sujīvatām || 6.66.20 ||

kulēṣu jātāḥ sarvē'smin
 vistīrṇēṣu mahatsu ca |

kva gacchata bhayatrastāḥ
 prākṛtā harayō yathā |
 anāryāḥ khalu yadbhītā -
 styaktvā vīryaṃ pradhāvata || 6.66.21 ||

vikatthanāni vō yāni
 bhavadbhirjanasaṃsadi |
 tāni vaḥ kva nu yātāni
 sōdagrāṇi hitāni ca || 6.66.22 ||

bhīrōḥ pravādāḥ śrūyantē
 yastu jīvati dhikkṛtaḥ |
 mārgaḥ satpuruṣairjuṣṭaḥ
 sēvyatāṃ tyajyatāṃ bhayam || 6.66.23 ||

śayāmahē vā nihatāḥ
 pṛthivyāmalpajīvitāḥ |
 prāpnuyāmō brahmalōkaṃ
 duṣprāpaṃ ca kuyōdhibhiḥ || 6.66.24 ||

avāpnuyāmaḥ kīrtiṃ vā
 nihatvā śatrumāhavē |
 nihatā vīralōkasya
 bhōkṣyāmō vasu vānarāḥ || 6.66.25 ||

na kumbhakarṇaḥ kākutsthaṃ
 dṛṣṭvā jīvan gamiṣyati |
 dīpyamānamivāsādyā
 pataṅgō jvalanaṃ yathā || 6.66.26 ||

palāyanēna cōddiṣṭāḥ
 prāṇān rakṣāmahē vayam |
 ēkēna bahavō bhagnā
 yaśō nāsaṃ gamiṣyati || 6.66.27 ||

ēvaṃ bruvāṇaṃ taṃ sūra -
 maṅgadaṃ kanakāṅgadaṃ |
 dravamāṅāstatō vākya -
 mūcuḥ sūravigarhitam || 6.66.28 ||

kṛtaṃ naḥ kadanam ghōraṃ
 kumbhakarṇēna rakṣasā |
 na sthānakālō gacchāmō
 dayitaṃ jīvitaṃ hi naḥ || 6.66.29 ||

ētāvaduktivā vacanaṃ
 sarvē tē bhējirē diśaḥ |
 bhīmaṃ bhīmākṣamāyāntaṃ
 dṛṣṭvā vānarayūthapāḥ || 6.66.30 ||

dravamāṅāstu tē vīrā
 aṅgadēna balīmukhāḥ |
 sāntvanaiścānumānaiśca
 tataḥ sarvē nivartitāḥ || 6.66.31 ||

praharṣamupanītāśca
 vālīputrēṇa dhīmatā |
 ājñāpratīkṣāstasthuśca
 sarvē vānarayūthapāḥ || 6.66.32 ||

ṛṣabhaśarabhamaindadhūmranīlāḥ |

kumudasuṣēṇagavākṣarambhatārāḥ |

dvividapanasavāyuputramukhyā -

stvaritatarābhimukhaṃ raṇaṃ prayātāḥ || 6.66.33 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

yuddhakāṇḍē ṣaṣṣaṣṭitamahaḥ sargaḥ ||